

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Estatística II		Código	650G01018
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Uriz Tome, Pilar	Correo electrónico	pilar.uriz@udc.es	
Profesorado	Uriz Tome, Pilar	Correo electrónico	pilar.uriz@udc.es	
Web				
Descripción xeral	<p>A materia divídese en dúas partes:</p> <p>I. Nesta parte preséntanse os conceptos fundamentais da inferencia estatística, que permiten enfrentar a solución de problemas reais expostos en condicións de incerteza e ausencia de información sobre a totalidade da poboación.</p> <p>II. Nesta parte introducense os fundamentos básicos da análise multivariante e explícanse algúns dos métodos de maior interese, que permiten manexar gran cantidade de información tanto sobre variables como sobre individuos, e explícanse algúns dos métodos de maior interese.</p>			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non se producirán modificacións nos contidos da materia.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Mantéñense as seguintes metodoloxías docentes: - actividades iniciais (non computa na avaliación) - sesión maxistral (non computa na avaliación) - prácticas a través das TIC (non computa na avaliación) - obradoiro (computa na avaliación) - traballos tutelados (computa na avaliación)</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican Non se modifica ningunha metodoloxía.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado - Correo electrónico Diariamente. Os correos recibidos contestaranse no horario de tutoría do profesorado, salvo que a demanda de tutorías personalizadas obrigue a unha extensión do horario anunciado. As consultas realizadas durante o fin de semana non se contestarán ata o luns seguinte. Poderase utilizar tanto para consultar dúbidas como para facer o seguimento do traballo de curso ou para solicitar tutorías virtuales a través de Teams.</p> <p>- Moodle Diariamente. As mensaxes recibidas contestaranse no horario de tutoría do profesorado, salvo que a demanda de tutorías personalizadas obrigue a unha extensión do horario anunciado. De ser necesario crearanse no Moodle xeral da materia grupos específicos para as distintas titulacións e/ou grupos nos que se imparte a materia. Neste caso, as notificacións e discusións específicas para cada un deles realizaranse a través dos foros creados para ese efecto e non no foro xeral da materia.</p> <p>- Teams 1 ou 2 sesións semanais en grupos pequenos (máximo 8 persoas) para o seguimento do traballo de curso. Estas sesións realizaranse unha vez asignouse a cada grupo o traballo a realizar e ata o momento da entrega do mesmo. Os/as estudantes poderán ter, previa solicitud por mail, tutorías individuais ou de grupo realizadas a través de Teams. Estas tutorías só se realizarán de luns a venres, dentro do horario lectivo establecido pola Facultade de Economía e Empresa.</p> <p>4. Modificacións na avaliación Non haberá modificacións na avaliación.</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense todas as observacións de avaliación que figuran na guía docente. Se as circunstancias do curso fano necesario, publicaranse no Moodle da materia ou dos grupos específicos creados para cada titulación e/ou grupo as adaptacións das normas de entrega das actividades ou de realización das probas que o necesiten, co fin de acomodar a avaliación as novas circunstancias. A publicación realizarase con suficiente antelación á data de realización ou de entrega da actividade correspondente.</p>
----------------------	---

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

5. Modificacíons da bibliografía ou webgrafía

Non haberá modificacíons na bibliografía.

Código	Competencias / Resultados do título				
	Competencias / Resultados do título				
Resultados da aprendizaxe					
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título		
1. Coñecer e comprender os conceptos fundamentais da inferencia estatística.	A1 A2 A3 A8 A9 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B13 B14	C1 C4 C5 C7 C8		
2. Manexar as técnicas básicas de inferencia estatística.	A1 A2 A3	B2 B3 B4 B14	C1 C4 C5 C7 C8		
3. Coñecer e comprender os conceptos fundamentais da análise multivariante	A1 A2 A3 A8 A9 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B13 B14	C1 C4 C5 C7 C8		
4. Manexar as técnicas básicas da análise multivariante.	A1 A2 A3	B2 B3 B4 B14	C1 C4 C5 C7 C8		
5. Coñecer, comprender e utilizar correctamente a terminoloxía da linguaxe estatística.	A4		C1 C2 C8		
6. Usar os métodos de cálculo e aplicacíons informáticas necesarias para resolver problemas empíricos en economía.	A5 A6 A11 A21	B6 B7 B8 B9 B11 B12 B14	C3 C5 C6		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Mostraxe: distribucións mostrais	1.1 Poboación e mostra: tipos de mostraxe 1.2 Distribucións na mostraxe 1.3 Mostraxe en poboacións normais

Tema 2. Conceptos básicos de estimación	2.1. Estimación puntual * Concepto e propiedades dos estimadores * Métodos de estimación 2.2 Estimación por intervalos * Estimación por intervalos en poboacións normais * Estimación por intervalos en mostras grandes
Tema 3. Contrastación paramétrica	3.1 Conceptos básicos * Erros e potencia do contrate * Rexión crítica e p-valor 3.2 Contrastes en poboacións normais 3.3 Contrastes en mostras grandes
Tema 4. Contrastación non paramétrica	4.1 Conceptos básicos 4.2 Principais contrastes non paramétricos
Tema 5. Introdución á análise multivariante	5.1 Conceptos básicos 5.2 Principais métodos de análise multivariante * Análise da varianza * Análise de conglomerados ou cluster * Outros métodos de análise multivariante

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B10 C4 C6 C8	2	2	4
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A6 A8 A11 A21 B1 B3 B4 B5 B9 B10 B12 B14 C4 C5 C6 C7 C8	14	28	42
Obradoiro	A1 A3 A6 A8 A11 A21 B2 B3 B4 B5 B10 B14 C1 C4 C6 C7	20	40	60
Prácticas a través de TIC	A3 A4 A5 A9 A11 A21 B2 B7 B8 B10 B14 C2 C3 C4 C6 C8	4	8	12
Traballos tutelados	A2 A8 A11 A12 A21 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C7	7	21	28
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	O curso comezará cunha presentación da materia, na que se informará das actividades a realizar polo estudiantado e dos criterios de avaliación das mesmas. Igualmente farase un pequeno repaso dos conceptos de Estatística I necesarios para o mellor seguimento do curso.
Sesión maxistral	Exposición oral por parte do profesorado xa sexa presencialmente na aula ou utilizando os medios audiovisuais e os recursos informáticos dispoñibles. Pode ter diferentes formatos. Nelas presentaranse os principais conceptos de cada tema e exporanse as principais cuestións e problemas a resolver, co fin de facilitar ao alumnado o seu labor de aprendizaxe.

Obradoiro	<p>O obxectivo fundamental é a realización de tarefas - sexa de forma individual ou en grupo - por parte das/os estudiantes, baixo a supervisión do profesorado.</p> <p>Dedicaranse especialmente á proposición, debate e resolución de problemas e de conceptos teóricos de inmediata aplicación na práctica. Fomentarase a participación do alumnado nos debates e na resolución de problemas.</p> <p>Igualmente utilizaranse como suplemento e aclaración de cuestións complementarias da sesión maxistral.</p>
Prácticas a través de TIC	<p>Nestas sesións introducirase ao alumnado no manexo dos paquetes estatísticos más habituais.</p> <p>Nelas o obxectivo principal será a utilización do software básico para resolver problemas de tipo estatístico. Reservaranse para temas de estatística aplicada, fundamentalmente para os traballos de grupo.</p> <p>Estas sesións impartiránse de forma virtual e, a fin de facilitar o seguimento polo alumnado, nelas o software utilizado será de fácil dispoñibilidade e uso frecuente. Ademais, o profesorado elaborará tutoriais especialmente dirixidos á aplicación, co devandito software, das técnicas estatísticas estudiadas durante o curso e necesarias na realización do trabalho de curso.</p>
Traballos tutelados	<p>Organización da clase en pequenos grupos para a resolución de problemas de forma conxunta co obxecto de mellorar a aprendizaxe individual e colectivo. Os/as estudiantes deberán realizar un trabalho de grupo, no que deberán pór de manifesto os coñecementos e habilidades adquiridos tanto na sesión maxistral como no obradoiro e nas prácticas TIC.</p> <p>O profesorado da materia supervisará, presencial e/ou virtualmente, a realización dos devanditos traballos.</p> <p>Nestas sesións realizaráse tamén, de ser o caso, a presentación oral do trabalho de curso.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Nestas horas atenderase ao alumnado tanto de forma individual como en grupo. Resolveranse as dúbihdas que se expoñan á hora de realizar os traballos, de seleccionar e utilizar tanto as técnicas estatísticas como as aplicacións informáticas más adecuadas, a presentación dos traballos ou a preparación das os boletíns e das probas de avaliación.
Prácticas a través de TIC	
Obradoiro	A atención personalizada ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia prestarse no horario semanal de tutorías dos profesores e nas sesións de Teams que se programen para ese efecto.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A2 A8 A11 A12 A21 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C7	Realización dun trabalho de curso en grupos reducidos. O trabalho dedicarase fundamentalmente á aplicación das técnicas estudiadas no tema 5.	40

Obradoiro	A1 A3 A6 A8 A11 A21 B2 B3 B4 B5 B10 B14 C1 C4 C6 C7	Realización de boletíns e actividades de avaliação individuais e/ou de grupo. Durante o curso cada estudiante deberá presentar 2 boletíns de exercicios individuais. A súa puntuación en conxunto será de 30 puntos. Realizaranse tamén actividades, individuais ou de grupo, de avaliação dos conceptos teóricos e prácticos adquiridos durante o curso. A súa puntuación en conxunto será de 30 puntos.	60
-----------	---	--	----

Observacíons avaliación

CUESTIONES GENERALES

1.

Sistema de evaluación: será

integralmente continua e componerá dos aspectos:

1.1 Obradoiro.

A

puntuación máxima por este concepto será o 60% da cualificación final (60 puntos).

Nesta

metodología incluiránse duas actividades:

a. Dous boletines de

exercicios, que corresponden aos temas 1 a 4. O primeiro boletín corresponderá aos temas 1 e 2 e o segundo boletín aos temas 3 e 4. A puntuación desta actividad será o 30% da cualificación final (30 puntos). As datas de entrega de cada un dos boletines serán inmediatamente posteriores ás de explicación, respectivamente, dos temas 2 e 4. Para cada boletín creátese en Moodle unha tarefa específica, na cal se entregará cada un deles nas datas que se establezan. Con suficiente antelación á entrega de cada boletín, publicaranse en Moodle as normas de entrega de cada un deles; ditas normas incluirán, entre outras cuestións, o formato de entrega e a denominación dos ficheiros, a forma de realizar os exercicios ou a data límite de entrega. O incumplimento dalguna das devanditas normas pode supor penalizacións e mesmo a anulación do boletín, segundo quedará expresamente especificado.

b. Unha proba individual

de evaluación de conceptos teóricos e prácticos. Correspondrá aos temas 1 a 4 e a súa data de realización será inmediatamente posterior á de explicación do tema 4. A puntuación desta actividad será o 30% da cualificación final (30 puntos). Se as circunstancias do curso permítelo, a proba realizarase de forma presencial, de non ser así substituirase por unha proba realizada a través de Moodle.

Os/as

estudiantes poderán, se así o desexan, repetirla na última semana de clase. Caso de optar pola repetición, para a cualificación final da materia terase en conta únicamente a puntuación obtida na repetición da proba. A súa realización será presencial ou virtual a través de Moodle segundo establezano as necesidades do curso.

1.2 Traballo tutelado.

A

puntuación máxima por este concepto será o 40% da cualificación final (40 puntos). O traballo, aínda que nel poderanse repasar algunas técnicas estudiadas nos temas 2 a 4, dedicarase fundamentalmente á aplicación das técnicas estudiadas no tema 5.

Destes

40 puntos, 30 corresponderán á realización do traballo. Na devandita realización valorarase tanto o dominio das técnicas estadísticas aplicadas, a explicación do motivo da súa utilización e a interpretación dos resultados como a adecuación ás normas para a súa realización (data e formato de entrega, número e denominación dos ficheiros, etc.) que se establezan.

Os

10 puntos restantes corresponderán á presentación oral do traballo. Dita presentación non será obligatoria para obter puntuación nesta actividade, de maneira que os grupos que non desexen realizala obterán unha puntuación máxima de 30 puntos. De non se poder realizar a presentación do traballo de forma presencial realizarase a través de Teams, xa sexa de forma síncrona ou asíncrona (vídeo gravado).

Con

suficiente antelación á entrega do traballo de curso, publicaranse en Moodle as normas da entrega. Nestas normas farase mención especial ao formato de entrega do/dos ficheiros, á denominación dos mesmos e á data límite de entrega. O incumprimento das devanditas normas pode supor penalizacións e mesmo a consideración de que o traballo non se realizou, segundo quedará expresamente especificado.

A

cualificación obtida no traballo de curso gardarase para todas as oportunidades (xaneiro/xuño e xullo) correspondentes ao mesmo curso académico, pero non para as de cursos posteriores. Non se poderá repetir para a 2ª oportunidade.

Toda

a avaliación da materia realizarase de forma continua, de modo que non haberá exame final na data establecida pola Xunta de Facultade para a proba final da primeira oportunidade.

2.

Procedemento de avaliación. A

materia considérase aprobada cando se obtén unha puntuación global de polo menos 50 puntos, a condición de que se alcance un mínimo de 20 puntos no conxunto das actividades obradoiro. Os/as estudiantes cuxa nota total sexa igual ou superior a cinco puntos pero que teñan a materia suspensa por non obter unha puntuación mínima dos 20 puntos no conxunto das actividades obradoiro, serán cualificados na acta da primeira oportunidade con 4,5 puntos.

3. Cualificación

de non presentado. Un/unha estudiante que realice actividades cuxo peso máximo na avaliación final sexa polo menos 20% da puntuación final aparecerá nas actas coa cualificación obtida, nunca como non presentado.

4.

Segunda oportunidade. Se un/unha

estudiante non aproba a materia na primeira oportunidade, na segunda poderá repetir as actividades do obradoiro. É dicir, poderá optar por realizar un único boletín con exercicios dos temas 2 a 4 (30 puntos), unha proba de avaliación dos temas 2 a 4 (30 puntos) ou ben ambas as actividades.

O

boletín será individual e realizarase en Moodle de forma asíncrona. A proba de avaliación será individual e realizarase na data establecida pola Xunta de Facultade para a 2ª oportunidade. Realizarase de forma presencial salvo que as circunstancias do curso establezcan a necesidade de facelo de forma virtual.

Neste caso, será unha proba síncrona en Moodle supervisada a través de Teams.

Os/as

estudiantes cuxa nota total sexa igual ou superior a cinco puntos pero que teñan a materia suspensa por non obter unha puntuación mínima de 20 puntos no conxunto das actividades obradoiro, serán cualificados na acta da segunda

oportunidade con 4,5 puntos.

5. Oportunidade adiantada e dedicación

a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia. Este procedemento de avaliación aplicarase a todas as modalidades de matrícula. O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia está exento da asistencia a clase, pero ten a mesma obriga de realizar actividades e de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo. Na oportunidade adiantada pódese obter o 100% da puntuación mediante a realización dunha proba obxectiva final, na que se realizarán preguntas dos 5 temas da materia e cuxa realización será presencial ou a través de Moodle segundo aconsélleno as condicións de impartición do curso.

6. Identificación do alumnado. En calquera momento

da realización dos exames, xa sexa de forma presencial ou virtual, pódese requirir a identificación dos/as estudiantes. A identificación realizarase mediante calquera documento dos que establece a normativa vixente. En calquera caso o profesorado debe ter constancia da identidade do alumnado que se presenta a un exame.

7. Condicións

de realización das probas de avaliación.

A)

Probas de avaliación presencial

Prohibírese

acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. Antes de acceder ao exame o profesorado solicitará que os/as estudiantes depositen na entrada da aula este tipo de dispositivos. O profesorado non se fará responsable da súa perda ou extravío. Se no momento de realizar o exame algún estudiante é visto cun dispositivo deste tipo ao seu alcance, considerarase que o emprega con ánimo de fraude e aplicaráselle a normativa vixente (normativa de guías dá UDC, normas de avaliación, revisión e reclamación dás cualificacións dúas estudios de grao e mestrado universitario)

B)

Probas de avaliación virtual (Teams)

Para o alumnado que vaia a realizar unha proba virtual estableceranse, con antelación suficiente á mesma, instrucións específicas para esa proba concreta. Con carácter xeral e aplicando estritamente o que estableza a normativa da universidade, o profesorado gravará a proba como garantía da identificación do estudiantado e da realización do proceso de avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Vilar, J. (2003). Modelos Estadísticos Aplicados. A Coruña. Universidade da Coruña. - Ruiz Maya, L. y Martín Pliego, F. J. (2004). Fundamentos de Inferencia Estadística. Madrid. Thomson - AC - Pérez López, C. (2009). Técnicas Estadísticas Multivariantes con SPSS. Madrid. Garceta - Pérez López, C. (2002). Estadística Aplicada a través de Excel. Madrid. Prentice Hall - Newbold, P. (1997). Estadística para los Negocios y la Economía. Madrid. Prentice Hall - Murgui, J. S. y otros (2011). Estadística Aplicada: Economía y Ciencias Sociales. Valencia. Tirant lo Blanch - Montero Lorenzo, J. M. y Ruiz - Maya, L. (2005). Problemas de Inferencia Estadística. Paraninfo - Esteban García, J., López Rodríguez Mª Isabel y otros (2018). Inferencia Estadística. Garceta Grupo Editorial - De la Garza García, J., Morales Serrano, Blanca Nieves, y González Cazavos, Beatriz Adriana (2013). Análisis Estadístico Multivariante. Un enfoque teórico y práctico. McGraw-Hill - Casas Sánchez, J. M. (2011). Estadística II. Inferencia Estadística. Editorial Universitaria Ramón Areces
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Uriel E. (1995). Análisis de Datos: Series Temporales y Análisis Multivariante. Madrid. A. C. - Pérez Suárez, R. y López A. J. (1997). Análisis de Datos Económicos II. Métodos Inferenciales. Madrid. Pirámide - Peña, D. (1986). Estadística Modelos y Métodos I: Fundamentos. Madrid. Alianza Editorial - Gómez Villegas, M. A. (2013). Inferencia Estadística. Madrid. Díaz de Santos - Casas Sánchez, J. M. y otros (2006). Ejercicios de Inferencia Estadística y Muestreo para Economía y Administración de Empresas.. Madrid. Pirámide

Recomendación

Materias que se recomienda cursar previamente

Estatística I/650G01009

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Introducción á Econometría/650G01024

Observación

1.&nbsp;&nbsp;&nbsp;

REQUISITOS PREVIOS. Esta materia é a

continuación da Estatística I de primeiro curso; por iso é recomendable que os alumnos estean familiarizados cos conceptos que se imparten na mesma,

especialmente coas distribucións de probabilidade tanto discretas como

continuas, o manexo das táboas de probabilidade e o teorema central do límite.2.&nbsp;&nbsp; ADAPTACION DA DOCENCIA

PRESENCIAL A SEMIPRESENCIAL. Se a Facultade de Economía e Empresa determina que a

docencia pase a impartirse de maneira semipresencial, seguiranse as instrucións

ditadas polo decanato da devandita facultade e as clases que así se

establezan&nbsp; pasarán a impartirse por

videoconferencia a través de Teams no horario que corresponda. Tanto o resto da

actividade docente como os criterios de avaliación serán os mesmos que na

modalidade presencial, polo que será válido todo o exposto nesta guía docente.3.&nbsp;&nbsp;&nbsp;

INFORMACION DO CURSO.Toda a información do

curso atoparase no Moodle xeral da materia e/ou nos dos grupos específicos

creados para as diferentes titulacións e/ou grupos. A

principios de curso porase a disposición do alumnado unha guía complementaria e

aclaratoria para cada un dos grupos e/ou titulacións. Entre outras cuestións,

na guía explicaranse con más detalle as actividades do obradoiro e os

traballo tutelados e establecerase a cronoloxía de entrega dos boletíns de

exercicios, das probas de avaliación de conceptos teóricos - prácticos e do

traballo de curso.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías